

บทที่ 3 ปัญหาระหว่างการดำเนินงาน

- 3.1 ปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินงาน
- 3.2 ข้อเสนอแนะและการขยายผล

3.1 ปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินงาน

ในระหว่างการดำเนินงานนั้นไม่ได้มีปัญหาอุปสรรคประเด็นในแง่ของความล่าช้าในการปฏิบัติงานซึ่งยังเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ในแต่ละหัวข้องาน อย่างไรก็ตาม ในระหว่างการปฏิบัติงานโครงการจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลการใช้พลังงานของท่าอากาศยานตามกิจกรรมต่างๆ ในรายละเอียด พบว่ากลุ่มท่าอากาศยานที่มีการกำกับดูแลและบริหารงานของ 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมท่าอากาศยานที่เป็นหน่วยงานราชการ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ที่เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่เป็นหน่วยงานเอกชน มีการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน กลุ่มกิจกรรมแตกต่างกัน โครงสร้างของระบบข้อมูล ความละเอียดของข้อมูลที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ข้อมูลปริมาณการใช้ไฟฟ้ามีการแยกระบบมิเตอร์ไฟฟ้าที่แตกต่างกัน บางท่าอากาศยานเป็นตัวรวมในมิเตอร์ใหญ่อันเดียวและแยกย่อยออกไปเฉพาะในส่วนของร้านค้าและผู้เช่า บางท่าอากาศยานแยกเป็นกลุ่มๆ อาคาร ขณะที่การเก็บข้อมูลปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง บางท่าอากาศยานใช้บิลรวม บางท่าอากาศยานใช้เฉพาะส่วนงาน หรือเฉพาะประเภทยานพาหนะ ซึ่งการมีระดับของระบบข้อมูลที่หลากหลายทำให้ต้องใช้เวลารวบรวมข้อมูลและทำความเข้าใจของผู้ประสานงานและจัดเก็บข้อมูล อีกทั้งการประเมินการใช้พลังงานในท่าอากาศยานมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ท่าอากาศยานหลายกลุ่ม อาทิ ผู้ประกอบการเอกชนทั้งร้านค้า/ผู้เช่า ผู้ให้บริการระบบขนส่งที่สาธารณะ เช่น รถตู้ รถเช่า รถแท็กซี่ และผู้ให้บริการอุปกรณ์ภาคพื้น (GSE) ในพื้นที่การบิน (Airside) ซึ่งเข้าถึงข้อมูลได้ยากและใช้เวลานาน ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาไม่ได้มีการบันทึกข้อมูลที่เป็นระบบ

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาโครงการได้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในลักษณะ Web Application ใช้สำหรับประมวลผลการใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของท่าอากาศยาน ซึ่งทุกหน่วยงานท่าอากาศยานทั้งราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน สามารถนำไปใช้กรอกข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของตนได้ เนื่องจากระบบถูกออกแบบให้ครอบคลุมข้อมูลกิจกรรมที่รองรับได้ทุกท่าอากาศยาน ใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน มีการรายงานผลที่ชัดเจน และระบบฐานข้อมูลนี้ยังมีผลการคาดการณ์ปริมาณการใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยใช้ปี พ.ศ. 2560 เป็นปีฐานในการคาดการณ์ต่อไปอีก 20 ปีข้างหน้าถึงปี พ.ศ. 2580 ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่ได้มีการดำเนินการใดๆ (BAU) เส้นกราฟคาดการณ์นี้จะใช้ประโยชน์ในการประเมินของแต่ละท่าอากาศยาน ณ ปีอนาคตต่างๆ ซึ่งข้อมูลจริงที่เจ้าหน้าที่ท่าอากาศยานกรอกรระบบจะทำการสร้างเส้นกราฟต่อเนื่องและจะใช้วัดว่า ณ ปีอนาคตนั้นๆ การใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงขึ้นหรือต่ำลงเมื่อเทียบกับเส้นคาดการณ์อนาคต (BAU) อย่างไร เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะและการขยายผล

ข้อเสนอแนะในโครงการเพื่อให้สามารถนำแผนงานมาตรการลดการใช้พลังงานไปสู่การปฏิบัติได้ (Implementation) จะต้องมี การติดตามแผนอย่างต่อเนื่อง และอาจสามารถใช้ระบบฐานข้อมูลดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการประเมินผลแผนว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

นอกจากนี้ กรณีแผนงาน/โครงการที่เป็นประโยชน์ซึ่งต้องมีการลงทุนสูงหรือเป็นโครงการที่ต้องดำเนินการศึกษาก่อน เพื่อไม่ให้เกิดการล่าช้าเนื่องจากต้องดำเนินการตามแผนงานมาตรการเพื่อให้เกิดการประหยัดพลังงานในปี พ.ศ. 2580 เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ หน่วยงานที่รับผิดชอบมีช่องทางแหล่งเงินทุนโดยสามารถขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ของกระทรวงพลังงาน ที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 โดยดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไข แนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานปีงบประมาณ 2560-2564 ตามความในมาตรา 24 มีวัตถุประสงค์ให้นำไปจ่ายเงินตามมาตรา 25 ดังนี้

- (1) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงาน หรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงานของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
- (2) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนแก่เอกชนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน
- (3) เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา หรือองค์กรเอกชนในเรื่องดังต่อไปนี้
  - โครงการด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน
  - การค้นคว้า วิจัย การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา การส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงานและเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและวางแผนพลังงาน
  - โครงการสาธิตหรือโครงการริเริ่มที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน
  - การศึกษา การฝึกอบรม และการประชุมเกี่ยวกับพลังงาน
  - การโฆษณา การเผยแพร่ข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการพัฒนาและการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน

สำหรับการขยายผลการดำเนินงานต่อไปโดย สนข จะนำร่างแผนปฏิบัติการฯ ที่ได้ในโครงการศึกษานี้มาเสนอต่อคณะทำงานเฉพาะที่เป็นคณะอนุกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในภาคการขนส่งทางอากาศซึ่งมีอธิบดีกรมท่าอากาศยานเป็นประธาน โดยคณะชุดนี้จะมีภารกิจครอบคลุมการอนุรักษ์พลังงานจากการขนส่งทางอากาศในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งจะนำนโยบายของแผนงานมาตรการโครงการต่างๆ ในโครงการศึกษานี้ที่ดำเนินการอนุรักษ์พลังงานในส่วนของท่านท่าอากาศยานพร้อมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ชุดนี้อาจทำการรวบรวมข้อมูลในส่วน of แผนปฏิบัติการด้านการบินจากหน่วยงานที่ดำเนินการเพื่อให้ครอบคลุมภาคการขนส่งทางอากาศในภาพรวม เสนอต่อคณะกรรมการบูรณาการนโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงานในภาคขนส่งที่มีพลอากาศเอกประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี

เป็นประธาน หรือหากภาคการบินยังอยู่ในระหว่างการศึกษารวบรวมข้อมูลจัดทำแผนปฏิบัติการ ก็สามารถนำแผนปฏิบัติการในส่วนของการศึกษาโครงการนี้เสนอเข้าไปก่อน เพื่อนำส่วนที่เป็นภาคการขนส่งทางอากาศผนวกรวมไว้กับแผนอนุรักษ์พลังงานในภาคการขนส่งรวม แล้วทำการมอบหมายภารกิจในแต่ละมาตรการโครงการไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบรับไปดำเนินงาน ซึ่งแนวทางในการดำเนินการในแต่ละมาตรการโครงการได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ 2.10

โดยแผนงานโครงการที่หน่วยงานท่าอากาศยานทั้งในสังกัดของกระทรวงคมนาคม (ทย. และ ทอท.) และภาคเอกชน (บมจ.การบินกรุงเทพ) ต้องดำเนินการในท่าอากาศยานของตนที่สามารถดำเนินการได้โดยตรงในเรื่องที่เกี่ยวกับการปรับปรุงท่าอากาศยาน ปรับปรุงที่จอดรถ การปรับเปลี่ยนติดตั้งเครื่องมืออุปกรณ์ในท่าอากาศยาน การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรและสร้างจิตสำนึกในองค์กร โดยบทบาทของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) จะสามารถช่วยให้การสนับสนุนแหล่งเงินทุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน การให้คำแนะนำ การประสานงาน การประเมินผลได้ รวมทั้งเป็นหน่วยงานที่จะทำโครงการศึกษาในส่วนที่เป็นการอนุรักษ์พลังงานในท่าอากาศยานหรือมอบหมายต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่มีความชำนาญเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ดำเนินการศึกษาโดย พพ. อยู่ในคณะกรรมการกำกับฯ

ขณะที่ในส่วนที่หน่วยงานท่าอากาศยานจะต้องมีส่วนดำเนินงานในลักษณะเป็นการสนับสนุนมาตรการด้านระบบขนส่งสาธารณะและยานพาหนะพลังงานไฟฟ้า (EV) เดินทางมาท่าอากาศยานจะเป็นการจัดเตรียมพื้นที่และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการให้บริการและการเชื่อมต่อ โดยแผนงานด้านการให้บริการระบบขนส่งทางเดินทางจะกำหนดโดยกระทรวงคมนาคมที่จะมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำเส้นทางบริการ กำหนดค่าโดยสาร รูปแบบยานพาหนะ โดย ขบ. ที่ดูแลเรื่องรถโดยสารสาธารณะ รฟท. รฟม. ดูแลเรื่องระบบขนส่งทางรางที่จะมีการพัฒนาเชื่อมต่อกับท่าอากาศยานในอนาคต และจะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานท่าอากาศยานเพื่อให้มีการบูรณาการรูปแบบการให้บริการกันอย่างไร้รอยต่อ และอำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้บริการซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการเดินทางที่ดีได้อีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้ ในแผนงานที่หน่วยงานรับผิดชอบเป็นภาคเอกชน เช่น สายการบินหรือผู้ประกอบการก็จะมีประชุมและมอบหมายนโยบายไปยังผู้ให้บริการดำเนินการโดยจะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานท่าอากาศยานในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ กรณีที่แผนงานโครงการที่เป็นโครงการศึกษาที่กำหนดให้กระทรวงคมนาคมรับผิดชอบ นั้นอาจมีการมอบหมายไปยังหน่วยงานท่าอากาศยาน หรืออาจเป็น สนข. ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางสามารถพิจารณานำมาพิจารณาศึกษาได้ รวมทั้งส่วนการดำเนินงานที่ สนข. สามารถเข้าไปรวบรวมข้อมูลผลดำเนินงานจากการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดการประหยัดการใช้พลังงานและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากหน่วยงานผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ เพื่อนำข้อมูลมารวบรวมและประเมินตัวเลขส่งต่อไปกับกระทรวงพลังงานต่อไป และเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในภาคการขนส่งทางอากาศ และคณะกรรมการบูรณาการนโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงานในภาคขนส่ง เพื่อนำไปขยายผลต่อไป